

Lovforslaget er samtidig tilpasset konsekvenserne af kommunalreformen. Amtskommunerne nedlægges som led i kommunalreformen, og de nye regioners primære opgave er drift af sygehusvæsenet, som er et centralt velfærds- og fritvalgsområde. På sygehusområdet er der iværksat en række selvstændige lovgivningsmæssige initiativer. Fra 2006 er der med henblik på at forbedre patienternes frie valg indført en udvidet informationspligt for sygehusene, som inden 8 dage skal informere henviste patienter om deres muligheder for frit og udvidet frit sygehusvalg mv. Desuden har indenrigs- og sundhedsministeren for nylig fastlagt, at patienterne ikke blot har et udvidet frit valg til behandling, men også til diagnostiske undersøgelser på private sygehuse og sygehuse i udlandet. Derfor omfatter lovforslaget alene kommuner til forskel fra den gældende lov om fremme af frit valg for borgerne ved levering af serviceydelser, som også omfatter amtskommuner.

Lovforslaget sigter mod at fremme frit valg for borgerne inden for rammerne af den gældende lovgivning. Som led i den fortsatte fornyelse af velfærds-samfundet overvejer regeringen samtidig løbende mulighederne for at udvide disse rammer gennem nye lovgivningsinitiativer på de enkelte sektorområder. Frit valg er en bærende del af regeringens arbejde med at fremtidssikre en offentlig sektor, hvor borgerne sættes i centrum, og regeringen vil derfor fortsætte med at styrke den enkelte borgers frihed til selv at vælge mellem forskellige offentlige eller private løsninger.

Lovforslaget indeholder ikke særlige regler om kommunernes overholdelse af lovens bestemmelser. Overholdelsen heraf vil være omfattet af det kommunale tilsyn i det omfang, der ikke findes en særlig klage- eller tilsynsmyndighed på det pågældende område. For så vidt angår selvejende institutioner eller private leverandører kan kommunalbestyrelsen ved indgåelsen af driftsaftaler eller lignende eller ved fastlæggelsen af vilkår for godkendelse opstille betingelser til den private leverandør om udarbejdelse af sammenlignelig brugerinformation. Spørgsmålet vil blive reguleret i forbindelse med fastsættelsen af nærmere regler for udarbejdelsen af sammenlignelig brugerinformation.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Kommunalbestyrelsens vurdering af mulighederne for øget frit valg af kommunale serviceydelser

2.1.1. Kommunalbestyrelsens vurdering (lovforslagets § 2)

Det er vigtigt for regeringen, at borgerne får mere at

vælge mellem, når de gør brug af den offentlige service. Ved tilrettelæggelsen af leveringen af serviceydelser skal det altid tilstræbes at give borgerne adgang til forskellige tilbud.

Med lovforslaget ønsker regeringen at sikre, at kommunalbestyrelsen løbende overvejer mulighederne for at øge frit valg inden for den gældende lovgivning. Lovforslagets bestemmelse herom er enslydende i den gældende lov om fremme af frit valg for borgerne ved levering af serviceydelser i kommuner og amtskommuner, idet der dog er foretaget en teknisk justering i og med, at amtskommunerne nedlægges som følge af kommunalreformen.

Regeringen foreslår med lovforslaget, at kommunalbestyrelsen forpligtes til at vurdere, hvor det er muligt inden for lovgivningens rammer at udvide eksisterende fritvalgsordninger eller at indføre frit valg på områder, hvor dette ikke allerede er sikret. Lovforslaget skal således sikre, at mulighederne for at give borgerne mere frihed til at vælge udnyttes bedst muligt.

Ved at pålægge kommunalbestyrelsen at indtænke mulighederne for øget frit valg i den lokale opgaveløsning skal der således ske en stillingtagen til, hvad der kan gøres for at fremme borgernes frie valg under hensyn til det kommunalt fastlagte serviceniveau og lokale forhold i øvrigt.

Kommunalbestyrelsen får ansvaret for selv at tilrettelægge arbejdet med at indtænke et øget frit valg i den lokale opgavevaretagelse. For at borgerne skal kunne respondere på kommunalbestyrelsens overvejelser om fremme af frit valg foreslås det, at kommunalbestyrelsens stillingtagen til mulighederne for øget frit valg skal foreligge inden udgangen af 3. kvartal i det år, hvori valg til kommunalbestyrelser finder sted.

Ved udformningen af lovforslaget har det været hensigten at gøre det muligt for kommunalbestyrelsen at indpasse arbejdet med øget frit valg i de eksisterende procedurer, herunder navnlig arbejdet med servicestrategierne. I henhold til § 62 i den kommunale styrelseslov skal kommunalbestyrelsen udarbejde en servicestrategi for udviklingen af kvalitet og effektivitet i den kommunale opgavevaretagelse. Servicestrategien skal gøres tilgængelig for kommunens borgere i form af en redegørelse, som skal udarbejdes inden udgangen af funktionsperiodens første år.

Kommunalbestyrelsens stillingtagen til, hvad der lokalt kan gøres for at fremme borgerens frie valg, kan således indgå som et naturligt led i det igangværende arbejde med at udvikle og nytænke løsningerne i den kommunale opgavevaretagelse. Ved at inkorporere kommunalbestyrelsens overvejelser om øget frit valg i udfærdigelsen af servicestrategien vil der desuden på